

Пилипенко Л. М.,
д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку та аналізу,
Національний університет «Львівська політехніка»;
Тивончук О.І.,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та аналізу,
Національний університет «Львівська політехніка»

НЕФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Виникнення нефінансової звітності є результатом еволюційного розвитку облікової системи у відповідь на зростаючі вимоги користувачів та необхідність покращення прозорості, повноти та релевантності облікової інформації.

Сьогодні компанії розкривають нефінансову інформацію у звітах декількох форматів, керуючись різними стандартами нефінансової звітності або за показниками, самостійно визначеними компаніями. Такими звітами, зокрема, є:

- окремі соціальні звіти;
- Звіт про прогрес (CoP – Communication on Progress), який складають компанії-члени Глобального Договору ООН;
- Звіт зі сталого розвитку за стандартами GRI (Global Reporting Initiative – Глобальна ініціатива звітності);
- Звіт за стандартами SASB (The Sustainability Accounting Standards Board - Рада зі стандартів обліку сталого розвитку);
- Інтегрований звіт, формат якого визначений Міжнародною концепцією (положенням) інтегрованої звітності (International Integrated Reporting Framework), розробленої Міжнародною радою з інтегрованої звітності та інші.

Щорічне глобальне дослідження корпоративної звітності «Майбутні перспективи 2017», проведене компанією KPMG [1], показало, що на сьогодні найпопулярнішим є рекомендації та стандарти GRI. За цим форматом інформацію розкривають близько 75% зі списку 250 найбільших компаній світу. Поступово зростає також кількість компаній, що складають інтегровані звіти згідно з Міжнародною концепцією інтегрованої звітності. Частка таких звітів у 2017 р. складала 14 %, причому найінтенсивніше зростання показали компанії Японії, Бразилії та Мексики.

Разом з тим, в Україні практика підготовки звітності з нефінансових питань не набула широкого розповсюдження. За даними дослідження Центру «Розвиток КСВ» [2] лише 16 компаній зі 100 найбільших українських платників податків у 2017 році розкривали на корпоративних сайтах інформацію з нефінансових питань у відповідних звітах. Зокрема,

інтегрований звіт був підготовлений компанією ДТЕК, звіти, що відповідають, або частково відповідають стандартам GRI представили такі компанії, як ПАТ «Миронівський хлібопродукт», Арселор Міттал Кривий Ріг, НАК «Нафтогаз України», ДП «НАЕК «Укренерго», ТОВ «Лайфселл», ДП «НАЕК «Енергоатом» та ТОВ «Нова пошта». Нефінансові звіти інших компаній висвітлювали окремі елементи, пов'язані з корпоративною соціальною відповідальністю.

Кожен із існуючих на сьогодні форматів нефінансової звітності та, відповідно, стандартів і рекомендацій щодо їх підготовки, має свої цілі. Так, на думку Тіма Мохіна - виконавчого директора Глобальної ініціативи зі звітності, стандарти GRI і стандарти обліку сталого розвитку SASB розроблені для різних, але взаємодоповнювальних цілей. А саме, GRI розглядає вплив компанії на світ, тоді як SASB розглядає вплив світу на компанію [3]. Відрізняються також принципи розкриття інформації (зокрема суттєвість) та вимоги щодо змістового наповнення. Така ситуація створює певні проблеми як для компаній, що готують нефінансові звіти, так і для користувачів інформації, передусім постачальників капіталу та інших стейкхолдерів.

Разом з тим, ефективне та послідовне розкриття компаніями інформації, яка відповідає інформаційним запитам ринків капіталу та суспільства загалом, зумовлює необхідність подальшої глобальної уніфікації стандартів корпоративної нефінансової звітності. Така уніфікація дасть змогу спростити процедуру складання звітності та забезпечить зростання прозорості, корисності та зіставності інформації, що розкривається.

Список використаних джерел:

1. The road ahead [Електронний ресурс]: The KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting 2017.– KPMG International Cooperative, 2017. – 57 p. – Режим доступу: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2017/10/kpmg-survey-of-corporate-responsibility-reporting-2017.pdf>.
2. Індекс прозорості сайтів українських компаній – 2017 / Укладачі: Зінченко А., Резнік Н., Саприкіна М. – К.: Видавництво «Юостон», 2018. – 28 с.
3. Allison-Hope D. Can the GRI and SASB reporting frameworks be collaborative? [Електронний ресурс]. – GreenBiz. – January 2, 2018. – Режим доступу: <https://www.greenbiz.com/article/can-gri-and-sasb-reporting-frameworks-be-collaborative>.